DAILY ارادهٔ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۸۵۳

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ.ل

لسم کال - دویمه دوره، ۸۵۳ مه ګڼه، پر له پسې ۱۹۲۰ ګڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د زمري ۲۷ مه - د چهارشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د رمضان المبارک ۸ مه ۲۰۱۰ د اګست ۱۸ مه

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

په لوګر کې د بودايي دورې خورا مهم لرغوني اثار وموندل شول

افغان مقاماتو پرون وويل چې لرغونپوهانود کابل په جنوب کې د بودايي دورې ډېر مهم اثار موندلي دي. د دې دورې تر ټولو لويې مجسمې، چې په باميان کې وې، وسلوالو طالبانو د ځينو افغانانو په ادعا د پاکستان د آی ایس آی او د اسامه بن لادن په غوښتنه د خپلې واکمنۍ په دوره کې ويجاړې کړې. د افغانستان د لرغونپوهنې د ادارې د مشر محمد نادر رسولي په وينا د بودايي دورې په دې نويو کشف شويو اثارو کې يوه ګومبزه، معبدونه، ښکلې خونې، لويې او وړې مجسمې، چې دوې يې اوه (۷) او (۹) متره اوږدوالی لري، د سرو زرو په اوبو

۳مخ

اما و اگرهای نشست چهارجانبه

رییس جمهور کرزی دیروز برای اشتراک در نشست سران کشورهای منطقه به روسیه سفر کرد.

سخنگوی ریاست جمهوری در کابل گفت که رییس جمهور کرزی پس از دیدارهای جداگانه با همتاهای روسی، پاکستانی و تاجکستانی اش در نشست چهار جانبه میان افغانستان، پاکستان، تاجیکستان و روسیه نیز شرکت می نماید.

گفتنی است که در این اواخر، علاقمندی روسیه در موضوعات افغانستان بیشتر شده است و روسیه همکاری هایی نیز، با ناتو داشته است.

وحید عمر نیز در مورد نقش روسیه در مسایل وابسته به افغانستان می گوید، روسیه در منطقه از لحاظ اقتصادی، سیاسی و نظامی یک کشور مقتدر است، روسیه نه تنها در ارتباط با افغانستان، بلکه در منطقه در روابط دیپلوماتیک و مسایل سیاسی نظر خود را دارد. این کشور عضو دایمی شورای امنیت ملل متحد و یک کشور بزرگ و مهم است و نقش آن نباید نادیده گرفته شود. این در حالی است که مردم افغانستان این نقش روسیه را در افغانستان اکنون منتفی می دانند و به این باور اند که هر گونه راهکاری که به اشتراک روسیه و یا بادرنظرداشت دیدگاه روسیه در قبال حل قضایای افغانستان گرفته می شود، کدام دستاوردی مثبتی در پی نخواهد داشت؛ زیرا نیات شوم این کشور که سال ها قبل بر سرزمین ما تجاوز نموده و کشور ما را به خون و آتش نشاند، برای همه

ص۳

ځلور ولسمشران او ځلور اړخيزه غونډه

د روسيې خبري رسنيو راپور ورکړ، چې د افغانستان، پاکستان، تاجکستان او روسيې مشران به د چهارشنبې په ورځ د روسيې په سوچي ښار کې په خپله ځلور اړخيزه غونډه کې پر امنيتي حالاتو او د روسيې پر مرستو خبرې وکړي. د ولسمشر کرزي د دفتر له لوري په يوه خپره شوې اعلاميه کې ويل شوي چې کرزی روسيې ته تللی، چې په دې ځلوراړخيزه غونډه کې ګډون وکړي. په اعلاميه کې دا هم ويل شوي چې په دې ځلوراړخيزه غونډه کې به د افغانستان، روسيې، تاجکستان او پاکستان ولسمشران پر سيمه ييزو همکاريو، سيمه ييز امنيت، د مخدرو موادو او تروريزم د مخنيوي پر لارو چارو خبرې وکړي. له کرزي سره په دې سفر کې د بهرنيو چارو وزير زلمی رسول، د ملي امنيت سلاکار رنګين دادفر سپنتا، د دفتر رييس عمر داودزی او ويانډ وحيد عمر ملګري دي.

د ايتار تاس خبري اژانس د راپور له مخې د روسيې د دوما يا ولسي جرګې د بهرنيو چارود کمېټې مشر کنستانتين کوساچيف ورمه ورځ وويل چې روسيه کېدای شي د افغانستان، پاکستان او تاجکستان په امنيتي چارو کې مرسته وکړي.

ښاغلي کوساچيف چې د سوچي په تفريحي ښار کې د افغانستان، روسيې، پاکستان او تاجکستان د ولسمشرانو ښاغليو کرزي، ميدوېديف، زرداري او رحمان د

ځلوراړخيزې غونډې په درشل کې خبرې کولې، وويل: «دا هېوادونه بايد د خپلو خلکو د اقتصادي ستونزو او کمو عوايدو په ارتباط ګڼې ټولنيزې مسئلې اواړې کړي.» ده د نورو ستونزو په منځ کې افراطيت، تروريزم اومخدرو مواد ياد کړل چې بايد مخه يې ونيول شي.

د روسيې د دوما د بهرنيو چارو د کمېټې مشر په عين حال کې وويل: «څه چې په دغو هېوادونو کې پېښېږي

۳مخ

با آغاز تقاعد؛
مک کریستال از میدان جنگ نافرجام افغانستان به پوهنتون رفت

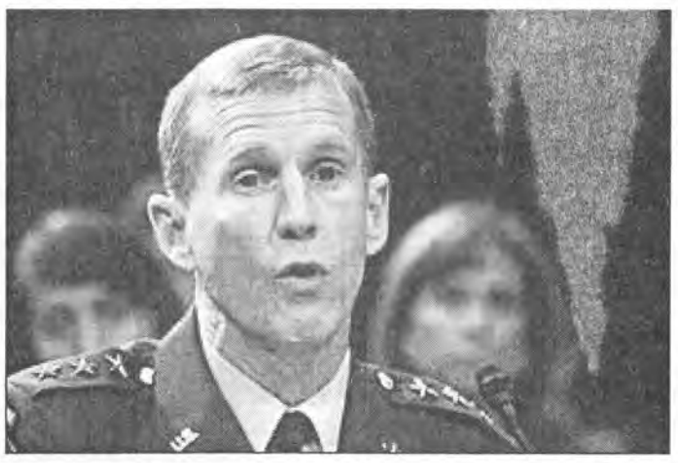

جنرال "استنلی مک کریستال" قوماندان سابق جنگ افغانستان که به دلیل انتقادهایش از دولت اوباما ناچار به کناره گیری از سمت خود شد، به عنوان استاد مهمان به پوهنتون ییل رفت.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، جنرال "استنلی مک کریستال" قوماندان پیشین نیروهای ناتو در افغانستان برای تدریس به عنوان استاد مهمان به پوهنتون ییل ایالت کانکتیکات می رود. یک سخنگوی پوهنتون ییل با اعلام این مطلب گفت: مک کریستال در ترم جدید در رشتهٔ روابط بین الملل این پوهنتون تدریس خواهد کرد.

بر این اساس، این جنرال چهار ستارهٔ امریکایی دوران تقاعد خود را در این پوهنتون همراه با شماری از شخصیت های پیشین سیاسی از جمله "ارنستو زدیلو" رییس جمهوری پیشین مکسیکو و "جان نگروپونته" نمایندهٔ

ص۳

شپږ تنه پولیس لومړی بېهوښه او بیا ووژل شول

د کندهار ښار په ۱۳مه حوزه کې شپږ افغان پولیس تر مسمومېدا وروسته په ډزو وژل شوي دي.

پېښه ورمه شپه درې بجې د ډنډ ولسوالۍ اړوند 'د خلقي پله' په سیمه کې د محمد خان په نامه د پولیسو د یوه قوماندان په امنیتي پوسته کې رامنځ ته شوې ده.

د کندهار یوه ځایي چارواکي چې د نامه له خپرېدو یې ډډه وکړه، د شپې درې بجې د کندهار ښار په ۱۳مه حوزه کې شپږ افغان پولیس د اشپز له خوا مسموم کړای شوي او بیا طالبان ورغلي او هغوی یې په سرونو په ډزو وژلي دي.

سرچینه وایي چې له دوی څخه د حوزې قوماندان او یو بل پولیس ژوندي پاتې دي، چې چارواکو نیولي او پوښتنې ګروپرنې ترې روانې دي.

دی وایي چې وسلوالو طالبانو له حوزې ته یوشمېر وسلې هم وړې دي. خو طالبانو تر دې مهاله په دې اړه څه نه دي ویلي.

۳مخ

بنیانگذار ویکیلیکس:
انتشار اسناد محرمانهٔ جنگ افغانستان زنده گی شمار زیادی را نجات می‌دهد

دولت امریکا می‌تواند، شبکهٔ «توییتر» را مجبور کند تا گروه ویکیلیکس را از فعالیت محروم کند

بنیانگذار سایت انترنتی "ویکیلیکس" در پی اعتراضات مقام های امریکایی به انتشار اسناد محرمانهٔ جنگ افغانستان اعلام کرد که افشای اسناد محرمانه مربوط به جنگ افغانستان می‌تواند، زنده گی بسیاری از افراد را نجات دهد.

به گزارش شبکهٔ فاکس‌نیوز، "جولیا آسانگ" روز گذشته اعلام کرد که افشای اسناد محرمانه جنگ افغانستان می‌تواند، به نجات زنده گی تعداد بسیاری از افراد بیانجامد.

اظهارات وی در حالی بیان شد که مقام های ارشد امریکا در خصوص خطراتی که با افشای اسناد محرمانهٔ جنگ افغانستان به وجود خواهد آمد، هشدار داده‌اند. چندی پیش سایت انترنتی ویکیلیکس ۷۶ هزار سند محرمانه از جنگ افغانستان را فاش کرد و بنیانگذار این پایگاه اعلام کرد که در نظر دارد، ۱۵ هزار سند محرمانهٔ دیگر از جنگ افغانستان را فاش کند که این مسأله خشم مقام های امریکایی را به شدت برانگیخته است و هشدار داده‌اند که این اقدام می‌تواند، بسیاری از افرادی که نام آنها در این اسناد برده شده است را در معرض خطر قرار دهد.

ص۳

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

۲۸ اسد روز استرداد استقلال کشور را گرامی می داریم

فردا پنجشنبه، ۲۸ اسد ۱۳۸۷خورشیدی برابر است، با ۱۹ آگست ۲۰۱۰ میلادی و مصادف است با نود و یکمین سالگرد استرداد استقلال کشورعزیز ما که در قدیم الایام به آریانا شهرت داشت و چندین قرن آن را خراسان می نامیدند و بعدآ به افغانستان موسوم شد. این روز پرخاطره در تاریخ وطن ما یک روز با عظمت، پرافتخار و فراموش ناشدنی برای هرفرد افغان از زن و مرد می باشد.

۹۱ سال قبل، فرزندان آزاده و فداکار مادر وطن با دادن قربانی های گرانبها توانستند، استقلال سیاسی این کشور را از خطر تجاوز بیگانگان حفظ کنند و با جنبش دلیرانهٔ خود، سرمشق دیگر ملل استعمار زدهٔ مشرق واقع شوند.

در اواخر سال ۱۲۹۷هجری شمسی امیر امان الله خان پس از مرگ مرموز پدرش امیر حبیب الله خان به جای او به قدرت رسید و در حالی که شمشیر برهنه یی را به کمر بسته بود، در مسجد عیدگاه کابل در محضر شهروندان پایتخت، اراکین دولت و سربازان، افغانستان را کشور مستقلی اعلام کرد و از بریتانیا خواست، تا استقلال افغانستان را به رسمیت بشناسد. آزادی و استقلال وطن عزیز ما مفت بدست نیامده و خون های زیادی دراین راه ریخته شده است و جانبازی و فداکاری های افغان های قهرمان این نعمت بزرگ را نصیب ما ساخته است و ما امروز از برکت فداکاری و جانبازی آنان افتخار داریم که ملتی آزاد و دارای کشوری مستقیل هستیم، اما شیطان استعمار باز هم در کمین ماست و ما باید از بودن چنین دشمنی در کمین خود آگاه باشیم و بدانیم که بدون آزادی نمی توان سربلند بود و بدون آزادی نمی توان پیشرفت کرد و همچنان بدون آزادی زنده گی ننگین است. به همین علت، استعمار نتوانسته است، در کشور ما به صورت دوامدار و دایمی تسلط داشته باشد. بیگانگان بارها قصد حمله بر خاک ما کردند و هربار با لشکر زیاد و تجهزات خویش به عزم تاراج وطن ما رو اوردند، ولی در طول تاریخ، در این مرزوبوم شیرمردانی بودند که دست غیر را به هر قوتی بوده، از مملکت ما کوتاه کرده اند.

در قرن ۱۹ کشور ما از طرف نیروهای بزرگ استعماری مورد تهدید قرار گرفت، آنها که سرزمین هند را تحت تسلط خود داشتند، برای حفظ نمودن آن حمله به افغانستان را حتمی می دانستند؛ به خصوص که منابع طبیعی کشور ما آنها را که دیوانه بودند، دیوانه ترساخته بود، آنها می خواستند ما مردمی نیازمند باشیم، محتاج اجانب باشیم، چشم ما به طرف دیگران باشد، روی گنج ها راه برویم، ولی جیب ما و شکم ما خالی تر باشد. آنها در این راه تلاش ها کرده و هنوز هم می کنند و چنانکه تا اندازه یی در این راه موفق هم شده اند، اما نبردهای پیوسته و برخوردهای شدید مردم آزادی دوست وطن ما آنها را متوجهٔ این حقیقت ساخت که مردم افغانستان تسلط غیر را به خویش نپذیرفته و حس وطن دوستی و آزادی خواهی در نهاد شان نهفته و در مقابل هیچ قدرت اجنبی یی از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب جهان تسلیم نمی شوند واز کشور شان چنانکه دفاع کرده اند، دفاع می نمایند. با آنهم استعمار جهانی یک بار دیگر قدرت خود را در برابر آزادیخواهان افغانستان آزمود و در نتیجه، سومین جنگ بزرگ افغان و انگلیس آغاز گردید و قوای افغان به مقابل قوای استعمار از خود شایسته گی نشان داد و چنان درسی به انگلیس ها داد که تا امروز فراموش شان نشده است و در نتیجه امپراتوری بریتانیا مجبور شد، در سال ۱۳۰۰ خورشیدی یا ۱۹۲۱ میلادی طی قراردادی در راولپندی به استقلال افغانستان اعتراف نماید و کشور ما را به رسمیت بشناسد و چنانکه شناخت و افغانستان به حیث یک مملکت آزاد به دنیا اعلان شد. ما با گذشت روزها و سال ها از این روز خجسته، با یاد تازه از این روز، این خاطره فراموش ناشدنی را گرامی داشته و به روح قهرمانان معرکهٔ استقلال درود می فرستیم.

۲۸ اسد روز جشن آزادی و افتخار کشور

جیلانی شمس

نیاکان ما برای آزادی کشور از چنگ استعمارگران انگلیس نسل به نسل به خاطر استقلال ملی و آزاد زیستن در چوکات قانون مستقل کشور در طول تاریخ برای بدست آوردن این مرام واقعی و انسانی، مجادله و فداکاری نمودند و قربانی ها دادند. سه جنگ افغان و انگلیس و جهاد و مقاومت مردم افغانستان در قرن بیست به مقابل امپریالیست وقت اتحاد جماهیر شوروی سابق، شاهد این گفتار ماست. بلی فرد فرد کشور مردان و زنان، ملالی ها و ناهیدها برای آزادی کشور قربانی های بی شمار دادند، تا کشور را از چنگ استعمارگران شرق و غرب نجات دادند.

متأسفانه از چندین سال بدینسو از برگزاری جشن بزرگ، استقلال ملی و برپا نمودن محافل خوشی که از سه جنگ با انگلیس ها توسط قهرمانان آزادی کشور در ۱۹۱۹ بدست آمد، تجلیل نمی شود، دلیل آن موجودیت و ناراحتی ها در کشور به خاطر موجودیت و کارشکنی و تربیهٔ جنایتکاران توسط پاکستان است؛ ورنه سالیان قبل از اول سنبله تا ۹ سنبله جشن آزادی و خوشی شب و روز در کشور تجلیل و برگزار می شد و جاده ها و کمپ منطقه چمن چراغان می بود و درسی از امید و خوشی برای نسل های آیندهٔ کشور می بود.

متأسفانه از چند سال بدینسو روی دلایل ناامنی در کشور از آن جشن ها واقعاً ملی و مردمی و تجلیل از آن استقبال و برگزاری صورت نمی گیرد.

من به یاد دارم، در آن شب های جشن استقلال در منطقهٔ چمن، کمپ های زیاد جابجا شده بود و هر وزارت کمپ مخصوص داشت، از جمله کمپ مطبوعات که شبانه هنرمندان مشهور کشور مانند استاد سرآهنگ مرحوم استاد رحیم بخش، استاد شیدا وغیره هنرمندان اشتراک می نمودند و مردم از شنیدن آواز شان در چنین جشن خوشی استقبال می نمودند؛ در کمپ دیگر آواز هنرمند مشهور کشور احمد ظاهر بلند بود، از کمپ دیگر آواز رسا ظاهر هویدا شنیده می شد؛ در عین زمان، بعضی شب ها آتش بازی جریان داشت و مردم بخوشی و آرامش و امیدواری احساس خوشی و شادمانی می نمودند.

با کمال تأسف از چند دهه بدینسو از این محافل تجلیل و برگزاری شایان صورت نمی گیرد و از شور و شادمانی واقعی خبری نیست. امیدوارم که بازهم محافل جشن واقعاً ملی ما تجلیل گردد و نسل های امروز و آینده به واقعیت وفلسفهٔ استقلال پی برده برای نگهداری آن به پا بیاستند تا مردم در صلح و صفا زنده گی نمایند و از کشت و کشتار و دست درازی کشورهای همسایه و جنایتکاران داخلی جلوگیری نمایند.

به امید صلح - آزادی و افغانستان یکپارچه با اتحاد همه اقوام مذاهب و زبان ها و شکست دشمنان داخلی و خارجی کشورما.

انتخابات شفاف یک اصل انکار ناپذیر برای مردم و پیشرفت جامعه

عبدالباصر منصوری

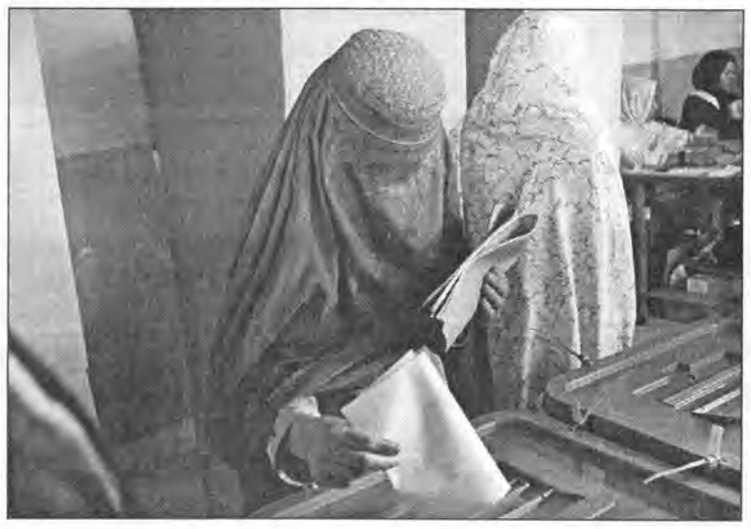

در حالی که انتخابات یک وجیبهٔ پذیرفته شده در قانون اساسی افغانستان بوده و مردم در تعیین سرنوشت خویش از طریق نماینده گان شان سهیم می شوند، تقریباً یک ماه و اندی به برگزاری دور دوم انتخابات پارلمانی باقی مانده است؛ کاندیدان باید در این مدت، برنامه های کاری شان را مطابق واقعیت های عینی و اصل وظایف و مسوولیت یک وکیل (نمایندهٔ) مردم برای افراد جامعه ارایه نموده و مردم نیز بعد از شنیدن با درک کامل از کاندید مورد نظر شان به وی رأی دهند، تا باشد افغانستان از این منجلاب و بدبختی کامیاب به درآید. در انتخابات پیش رو تعداد کاندیدان بی نهایت زیاد و کرسی های پارلمان اقل بوده، بناً امیدواریها این است که در صورت رأی نیاوردن کاندیدان، آنها باید برأی مردم احترام گذاشته و دست به اعمالی چون: ایجاد تعصب و خشونت های قومی، لسانی، سمتی و حزبی که باز افغانستان را دچار بحران نماید، نزده و به اصل دموکراسی و قانون احترام بگذارند در غیر آن، خفاشان و اجیران خودفروخته در کمین نشسته اند و از اندکترین وضعیت استفادهٔ اعظمی را به منظور بی ثبات ساختن اوضاع در افغانستان، کمایی می نمایند. از یک و نیم ماه بدینطرف است که کمپاین انتخاباتی به طور رسمی آغاز به کار نموده و کاندیدان از هر طیف و قشر اجتماعی با نصب پوسترها و شعارهای انتخاباتی شان در اماکن مختلف شهر و ولایات جو انتخابات را گرم نموده و شعارهای انتخاباتی خویش را در پوسترهای مربوط و برنامه های مختلف کمپاینی خویش ارایه می نمایند. با این وجود، کاندیدان، با انگیزه های متفاوت به تشریح و تبلیغ برنامه های خود اقدام نموده و در این میان، برخی کاندیدان از شایستگی و لیاقت کافی برخوردارانـد و هم حس انسانی، ملی و وطندوستی در درون آنها نهفته و نهادینه است، چنین گروهی واقعاً حق دارند که به عنوان نمایندهٔ مردم در پارلمان (خانه ملت) حضور یابند.

باید مردم آگاهانه به طرف صندوق های رای دهی رفته و وجیبهٔ خویش را با رأی دادن به فرد مورد نظرشان عملی نمایند. ص۳

څلور ولسمشران او څلور...

زموږ د هېواد پرحالاتومستقیم اغېز لري او زموږ د ملي امنیت، اقتصاد او د خلکو د روغتیايي ژوند لپاره ستونزې زېږوي. له همدې کبله باید روسیه د دغو ستونزو د مخنیوي په هلوځلو کې ځان شریک کړي.»

کوساچیف دا هم وویل چې روسیه کولی شي چې له دغو هېوادونو سره په امنیتي، اقتصادي، اجتماعي او پوځي- تخنیکي برخو کې مرسته او همکاري وکړي.

ده وویل چې په افغانستان کې باید لومړی د مخدرو موادو مخنیوي ته پام وشي او په پاکستان کې هڅه وشي چې اتومي وسله یې د سخت دریځو لاس ته ورنه شي.

څلورو ولسمشرانو د تېر کال په دوبي کې هم دې ته ورته څلور اړخیزه غونډه د تاجکستان په مرکز دوشنبې ښار کې کړې وه او د روسیې ولسمشرویلي وو، چې د همکاریو یوه نوې بڼه رامنځته شوه. ده دا هم ویلي وو چې په دې څلوراړخیزه سرمشریزه کې له ترهګرۍ رانیولې، تر مخدرو موادو او اقتصادي ستونزو پورې په بېلابېلو مسایلو خبرې کېدای شي.

دیمیتري مېدوېدیف دا هم ویلي: «موږ په خپل منځ کې د همکاریو لپاره د انرژۍ (برېښنا)، د اوږ ګاډي د پټلۍ، سیمه ییزه سوداګري او ترانسپورت په شمول مشترکې زمینې لرو چې باید وده ورکړو.»

د تاند وېبپاڼې د راپور له مخې، روسیې او د منځنۍ اسیا هېوادونو په افغانستان کې د ناټو او امریکايي ځواکونو ته خپلې ترانزیتي لارې پرانېستي څو وسلې، مهمات او نور وسایل پرې افغانستان ته یوسي.

انتشار اسناد محرمانهٔ جنگ ...

آسانگ روز گذشته در مصاحبه با یک روزنامهٔ سویدنی به نام " Dagens Nyheter " در پاسخ به این سوال که چه احساسی در خصوص احتمال آسیب‌رسیدن یا حتا کشته شدن آنهایی که در اسناد منتشر شده نام برده می‌شود، دارد، گفت که مزایا و معایب انتشار اسناد محرمانهٔ جنگ افغانستان را سنجیده است. وی تصریح کرد: تا آنجایی که هر کسی می‌تواند بگوید، چنین اتفاقی تاکنون رخ نداده است. وقتی ما با چنین موارد بسیار جدی مواجه هستیم و چنین گسترهٔ اطلاعاتی داریم، باید خطرات احتمالی آن را پذیرا باشیم، اما این مسأله تنها با درک این مطلب که چنین اطلاعاتی احتمالاً زنده گی بسیاری را نجات می‌دهد، تعادل پیدا می‌کند.

گرچه مقام های امریکایی اعلام کرده‌اند که اسناد فاش شده مطالب جدیدی را منتشر نکرده است، اما آسانگ اعلام کرده است که این اسناد شمار زیادی از تراژیدی‌های کوچک و متوسط و دروغ‌هایی که جنگ را به وجود آورد، آشکار می‌کند. بر اساس این گزارش، امیرالبحر "مایکل مولن " لوی درستیز امریکا اعلام کرد که منابع افغان که توسط امریکا مورد استفاده قرار گرفته‌است، در نتیجهٔ افشای این اسناد، احتمالاً کشته می‌شوند. آسانگ تصریح کرد که هراسی از دولت امریکا ندارد اما نباید اهمیت پنتاگون و مقام های نظامی امریکایی نادیده گرفته شود و به همین دلیل سازمان وی، احتیاط‌های لازم و مناسب را در نظر می‌گیرد.

آسانگ همچنین ابراز نگرانی کرد که دولت امریکا می‌تواند، شبکهٔ اجتماعی "تویتر " را مجبور کند تا گروه ویکیلیکس را از فعالیت محروم کند و گزارش‌ها همچنین نشان می‌دهد که ویکلیکس همچنین در لیست سیاه اقتصادی استرالیا قرار گرفته است. وی در پایان تأکید کرد: من هرگز خبرنگاری، علوم کمپیوتر یا قانون نخوانده‌ام. من یاد گرفته‌ام که بهترین روزنامه‌نگار و برنامه‌نویس کمپیوتری باشم.

انتخابات شفاف یک اصل...

ولی با تأسف، فرهنگ معامله تا کنون ریشه کن نگردیده است و کاندیدانی که از خود شایستگی، درایت و حتا سواد کافی ندارند، به این عمل مبادرت ورزیده و با بازی به افکار عامه، به نفع خویش بهره برداری سیاسی می نمایند که این خود، بزرگترین جفا در حق سیاسی مردم است و این مسأله برمی گردد از یکطرف به نحوهٔ گزینش و انتخاب مردم که در این خصوص باید صرفاً به خاطر ادای مسوولیت اعمال رأی نموده و هیچگاه روی مسایل، قوم، سمت، زبان و ... برخورد ننمایند، تا جامعه را به سوی بیراهه و فرهنگ معامله و فرصت سوزی سوق نداده باشند و از جانب دیگر برمی گردد، برای کاندیدان محترم که با درک وجدان و مشکلات عدیدهٔ افغانستان در شرایط کنونی که رأی مردم را از طریق اغفال و فریب بدست نیاورده، بلکه با ارایهٔ برنامه های راستین با درک مسوولیت ها در راستای اصل خدمتگزاری برای مردم و نهادینه ساختن حاکمیت قانون در جامعه، از همین آغاز در این راستا صادقانه گام بردارند.

بنابراین، باید شهروندان شریف و متدین افغانستان با درایت و فهم خویش نخست وکیل (نماینده) مورد نظر را که واقعاً می تواند، التیام بخش دردهای مردم افغانستان باشد، انتخاب و سپس در کارزار رأی دهی شرکت نمایند، تا باشد کشور عزیز ما از این نابسامانی ها نجات یابد.

اما و اگرهای نشست...

معلوم و هویداست.

این دومین نشست رؤسای جمهور افغانستان، پاکستان، تاجکستان و روسیه است که برگزار می شود. نخستین نشست در شهر دوشنبه تاجکستان برگزار شده بود.

در همین حال، برخی آگاهان سیاسی بر این عقیده اند که مشکلات افغانستان منطقه یی است و بدون تلاش های منطقه یی صرف استفاده از راه نظامی نمی شود، این مشکلات را حل کرد.

اما شماری از کارشناسان نیز برگزاری چنین نشست هایی را غیر مؤثر و باعث بروز نگرانی در منطقه می دانند.

احمد سعیدی در گفتگو با فارس نیوز، با بی نتیجه خواندن نشست چهار جانبه در سوچی اظهار داشت این گونه نشست ها برای سایر کشورهای منطقه حساسیت زا خواهد بود.

به باور وی چنین نشست هایی که باعث ایجاد نگرانی در منطقه می شود و کشورهای دیگر را در حاشیه قرار می دهد نمی تواند، راه حلی برای مشکل افغانستان باشد.

سعیدی افزود، تا زمانی که به تمام کشورهای منطقه و همسایهٔ افغانستان، با دید مساوی نگریسته نشود، مشکل افغانستان حل نخواهد شد. در عین حال، برخی از کارشناسان معتقد اند که رقابت های سیاسی بین قدرت های بزرگ سبب تشکیل چنین نشست هایی می شود. به هر حال دومین نشست چهار جانبه در شهر بندری سوچی در کشور روسیه برگزار خواهد شد و قرار است، در حاشیهٔ این نشست، رؤسای جمهور افغانستان، تاجکستان و پاکستان دیدارهای جداگانه یی با دیمیتری میدویدوف، رییس جمهور روسیه داشته باشند.

مک کریستال از میدان جنگ...

امریکا در سازمان ملل می گذراند.

وی که پیشتر قوماندانی جنگ افغانستان را برعهده داشت، به دلیل انتقادهایش از سیاست های "بارک اوباما" در ماه جون، ناچار به استعفا از این سمت شده و جای خود را به جنرال "دیوید پتریوس" داد. مک کریستال ۵۶ ساله در ماه جولای نیز رسما از ارتش امریکا کناره گیری کرد.

وی در حالی از ارتش آمریکا خداحافظی کرد که سابقه ۳۰ سال حضور در پنتاگون را داشت و پیش از اعزام به افغانستان یکی از فرماندهان مورد اطمینان وزارت دفاع آمریکا محسوب می شد بطوری که استراتژی فعلی این کشور در افغانستان نتیجه اقدامات مک کریستال است.

شپږ تنه پولیس لومړی...

د افغانستان ملي پولیس هم له پوځیانو سره جوخت پر جګړو او نظامي عملیاتو کې بوخت دي او ددوی تلفات هم ډېر شوي بلل کېږي.

که څه هم د ډنډ ولسوالۍ یوه چارواکي دا پېښه تایید کړې، خو د ولایت چارواکو بیا په دې اړه اوس له څه ویلو ډډه کړې ده.

د روانې اګست میاشتې په لومړیو کې د بلخ ښار ته څېرمه غلو د کابل بانک ۶ ساتونکي تر مسمومېدو ورسته وژلي وو.

مخکې د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت ویاند زمري بشري بي بي سي ته ویلي وو چې په تېرو څلورو میاشتو کې نژدې ۴۰۰ افغان پولیس وژل شوي دي: "د کال له پیل راهیسې د پولیسو تلفات مخ پر زیاتېدو دي ۳۶۳ د حمل د میاشتې را په دې خوا وژل شوي دي او ۹۷۹ تنه نور پولیس ټپیان شوي. لامل یې دا دی چې د کال په دغه فصل کې بریدونه ډېرېږي."

سه سرباز ناتو کشته شدند

با کشته شدن سه تن از نظامیان ناتو در حملات بمگذاری طالبان در مناطق مختلف افغانستان روز مرگبار دیگری برای نیروهای ناتو در افغانستان رقم خورد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، ناتو در بیانیه‌یی اعلام کرد که سه تن از نظامیان ناتو دیروز در حملات بمگذاری طالبان در افغانستان کشته شدند.

بر اساس این گزارش، دو تن از این عساکر در حمله‌یی واقع در شرق افغانستان و سرباز سوم نیز در حمله‌یی در غرب این کشور کشته شدند، اما هنوز هویت این نظامیان فاش نشده است.

اکثر نظامیان شرق افغانستان امریکایی هستند و این در حالی است که نظامیان ایتالیایی در ولایت غربی "هرات " در افغانستان مستقر شده‌اند.

با کشته شدن این سه نظامی ناتو، تعداد تلفات نیروهای بین‌المللی که از آغاز سال جاری میلادی تا کنون در افغانستان کشته شدند به ۴۳۶ نفر رسید و این در حالی است که در تمامی سال گذشته میلادی ۵۲۰ نظامی خارجی در سراسر افغانستان جان خود را از دست داده‌اند.

افغانستان له پاکستان سره یو میلیون ډالر مرسته وکړه

د افغانستان مالیې وزارت د سې شنبې په ورځ د پاکستان له سیلاب څپلو خلکو سره د یو میلیون ډالرو مرسته په کابل کې د پاکستان سفیر ته وسپارله. دغه مرسته څو ورځې مخکې د افغانستان د وزیرانو شورا په خپله غونډه کې، د پاکستان سیلاب څپلو خلکو ته منظور کړې وه. په کابل کې د پاکستان سفیر له افغان دولت او خلکو مننه وکړه او یې ویل، چې افغانستان تر هر چا مخکې د پاکستان سیلاب څپلو خلکو ته ځان رسولی دی. د پاکستان له سیلاب څپلو خلکو سره د بېلابېلو هېوادونو د مرستو په لړ کې، افغان دولت هم خپله یو میلیون ډالره مرسته پاکستان ته ورکړه.

دغه مرسته د افغانستان د مالیې وزیر ډاکتر عمر زاخیلوال د سې شنبې په ورځ په کابل کې د پاکستان سفیر محمد صادق ته وسپارله.

ښاغلي زاخیلوال وویل، چې افغانستان د خپلو ټولو ستونزو سره ـ سره د پاکستان له سیلاب څپلو خلکو سره د همدردۍ په خاطر دغه مرسته کوي.

"افغانستان سره له دې چې خپله هم ډېر غریب هېواد دی، خپله هم کافي اندازه ستونزې لري، مګر په دغسې سختو شرایطو کې موږ غواړو، چې د خپلې همدردۍ د اظهار په خاطر د افغان حکومت له طرفه د پاکستان د خلکو سره د یو میلیون ډالرو مرستې اعلان کوو او نن به دغه مرسته په رسمي ډول د پاکستان سفیر ته انتقالوم."

نوموړي له ټولو افغان سوداګرو او عامو خلکو وغوښتل، چې په پاکستان کې له سیلاب څپلو افغان کډوالو او پاکستانیو وګړو سره هر ډول مرسته وکړي.

تر دې پخوا هم افغان دولت په پاکستان کې سیلاب څپلو خلکو ته د څو ټنو درملو مرسته رسولې ده.

د دغې مرستې پر وخت د افغان ولسمشر دویم مرستیال کریم خلیلي له سیلاب څپلو سیمو لیدنه هم وکړه.

د پاکستان سفیر محمد صادق د دغې مرستې د تسلیمولو پر وخت خبریالانو ته وویل، چې افغانستان هر وخت له پاکستان سره د زړه له کومې مرسته کړې او سیلاب څپلو خلکو ته یې تر ټولو مخکې ځان رسولی دی. هغه وویل: "په دغسې سختو حالاتو کې چې پاکستان په ډېرو ستونزو کې و، افغانستان زموږ ورور هېواد په هغو هېوادونو کې و، چې تر ټولو مخکې یې زموږ ملاتړ ته ځان را ورساوه. موږ د افغانستان له دولت او خلکو څخه ډېر مننوی یو.

نوموړي زیاته کړه، د افغان دولت له طرفه د یو میلیون ډالرو دا چک زموږ سره ډېر لوی کومک دی، موږ په دې پوهېږو، چې د افغانستان له خوا مرستې د زړه له کومې دي." ده وویل، چې اوس مهال په پاکستان کې سیلابونو ۲۰ میلیونه خلک څپلي، سلګونه یې وژلي او په زرګونو کورونه یې نړولي دي. د ازادي راډیو د راپور له مخې، د پاکستان تر څنګ د افغانستان په یوشمېر سیمو کې هم په دې وروستیو کې سیلابونه راغلي، د راپور نو له مخې دغو سیلابونو ۱۰ ګونه کسان وژلي، سلګونه جریبه کرنیزې مځکې او کورونه یې ویجاړ کړي دي.

په افغانستان کې سیلاب څپلي خلک له افغان دولت څخه د مرستو غوښتنه کوي او وایي، چې لازمې مرسته نه دي ورته رسېدلي.

په لوګر کې د بودایي...

انځور شوي او رنګارنګ تورل شوي دېوالونه او یوشمېر سکې شاملې دي.

ده همداراز وویل: «ځینې اثارله څلورمې میلادي پېړۍ سره تړاو لري. موږ داسې نښې لیدلي چې ځینې شیان ممکن له میلاد مخکې زمانې سره تړاو ولري.» د افغانستان د لرغونپوهنې د ادارې مشر په عین حال کې وویل چې د دې اثارو د ساتنې او په ساحه کې د نورو کیندنو لپاره د بهرنیانو مرستې ته اړتیا لري. دا اثار په لوګر ولایت کې د عینک کان په دوولس کیلومترۍ کې موندل شوي دي. پخوا هم ویل شوي وو چې په دې سیمه کې ډېر لرغوني اثار شته او ممکن د عینک د مسو له کانه د استخراج او هلته د سړکونو د جوړېدا په صورت کې زیانمن شي.

د دغو اثارو موندنه که له یوې خوا زېری دی، خو له بلې خوا د اندېښنې وړ ده، ځکه چې امینتي وضعیت ښه نه دی اودا وېره شته چې د لرغونو اثارو قاچاقبران او د افغانستان د تاریخ دښمنان هغو ته زیان واړوي.

د افغانستان د لرغونپوهنې د ادارې مشر ښاغلي رسولي هم دې مسئلې ته په اشارې وایي چې د افغانستان حکومت دومره امکانات نه لري، چې دا اثار له دې لرې پرتې سیمې څخه انتقال کړي، خو دی هیله لري چې په همدې سیمه کې به یو موزیم جوړ شي. د افغانستان په لسګونو او د ځینو لرغونپوهانو په وینا په لکونو قطعې لرغوني اثار او پخوانۍ خطي نسخې د پاکستان او ایران د حکومتي ادارو له لوري په ډېره کمه بیه اخیستل شوي او په خپلو دولتي او په ځینو مواردو کې شخصي موزیمونو کې یې د خپلو هېوادونو په نامه خوندي کړي دي. د تاند وېبپاڼې د راپور له مخې، د افغانستان بې شمېره نور لرغوني اثار اروپايي هېوادونو ته په قاچاق وړل شوي او دا په داسې حال کې ده چې ډېر نور اثارو د ناپوهو کسانو له لوري ویجاړ شوي دي.

ایرانی ها این بار...

جنایات بیشتر روشن نسازند. این رسالت هر افغان وطندوست و با وجدانی است که باید اعتراض خود را بلند کند و نگذارند، دولت ایران این همه افغان را به این آسانی و ارزانی حلق آویز کنند و بعد با ارضای عقده های تاریخی شان، دست حنا کنند و سادیزم ضد افغانی شان را این گونه آرام بسازند.

ایرانی ها این بار اجساد راهم نمی دهند

میر صادقی

ایران که همسایهٔ غربی ماست، از نظر دین و زبان با افغان ها یکی است و از نظر تاریخی با هم پیوندها و ارتباطات نزدیک تاریخی دارد. با اینکه در ۳۰ سال گذشته، دولت اسلامی ایران از مبارزات افغان ها بر ضد تجاوز شوروی به افغانستان دفاع نمود و در این سال ها برای بیش از سه میلیون آوارهٔ افغان اجازهٔ ورود به خاک خود داد و تا کنون بیش از دو میلیون افغان در این کشور که ۹۰۰ هزار تن آنان، مهاجران پذیرفته شده و بقیه به طور قاچاقی در ایران زنده گی می کنند، وجود دارد. با اینکه دولت ایران این همه افغان را به اندازهٔ مورچه هم ارزش نمی دهد و شب وروز سرمایه داران ایرانی هم از آنان با نرخ ارزان کار می کشند و هم تا دل شان می خواهد، به توهین و تحقیر شان می پردازند، از جمع این مهاجران شش هزار تن آنان را به جرم های مختلف زندانی نموده و از جمله، سه هزار تن که به جرم قاچاق مواد مخدر زندانی اند، به اعدام محکوم شده و حال در انتطار چوبهٔ دار و رفتن از این دنیا، لحظه شماری می کنند.

دولت ایران دوماه قبل دست به اعدام این جمع زد و حدود ۴۵ تن آنان را به حلقهٔ دار آویخت. اجساد این اعدام شده گان را بی هیچ خجالتی در مرز افغانستان به خانواده های شان تحویل داده و در بدل تا دو میلیون تومان و یا چیزی حدود یک لک افغانی، از این خانواده ها اخذ نمود. اعدام این همه جوان افغان که در محاکم ایرانی بی هیچ وکیل دعوایی و نداشتن کوچکترین حق دفاع از خود به اعدام محکوم شده بودند، خشم توده های مردم افغانستان را برانگیخت و کمتر افغانی بود که در این مورد، اعتراض نکرده باشد و حتا مزدوران و سرسپرده گان افغان ایرانی ها هم نتوانستند، از این عملکرد دفاع کنند و به این خاطر، در سکوت عجیبی فرورفتند. چون هرکسی در افغانستان می داند که نیروهای امنیتی ایران نسبت به افغان ها چگونه برخورد می کنند و آیا برای آنها اجازهٔ زدن کوچکترین حرفی را می دهند که در محاکم ایرانی از خود دفاع کنند و نظر هر مقام ایرانی نسبت به افغان ها غیر از دزد و سر بر چیزی دیگری هست؟ پس معلوم است که این اعدام ها با کدام ضمیر و کدام عقده ها نسبت به سه هزار جوان افغان صادر شده است.

بعد از آنکه احمدی نژاد به کابل آمد و تا توانست، همتایش را تحقیر کرد، کرزی گفت که از او می خواهد تا از اعدام ۳ هزار جوان افغان دست بردارد، اما به مجردی که او به تهران رسید، بار دیگر اعدام ها شروع شد و اینک که این بار کرزی به تهران رفت، محاکم ایرانی برای بدرقهٔ او آغاز به اعدام جوانان دیگر افغان نمودند. ایرانی ها در این مرحله، ۱۸ تن از این «محکومان» را به چوبهٔ دار آویختند و این بار، جلادان ایرانی اعلان کردند که چون در اعدام های قبلی، افغان ها انتقاد و اعتراض کرده بودند، به این خاطر، دولت ایران تصمیم گرفته تا روحیهٔ زور گویانه و استبداد گرایانهٔ خود را به طور واقعی به نمایش بگذارد و آن اینکه بعد از این، هر چه اعدام می کنند، اجساد اعدام شده گان را به خانواده های شان تحویل ندهند. آخرین تماسی که یکی از این اسیران با برادرش در کابل گرفته است، ابراز داشته که امروز وی را با ۱۷ تن افغان دیگر اعدام می کنند و بعد خانوادهٔ این اعدامی، به مقام های ایرانی مراجعه کرده، ولی پاسخ شنیده که دولت این اجساد را به شاروالی تسلیم نموده و قرار نیست که به خانواده های شان تسلیم داده شود و خود شاورالی این اعدام شده گان را دفن کرده است. این اقدام ایران در حقیقت چندین بار مردم افغانستان را داغدار ساخته و نه تنها این افراد را اعدام کرده است، بلکه احساسات تمام مردم افغانستان را تحریک نموده و رژیم حاکم بر ایران با این اعمال خود نه تنها می تواند، احساسات افغان ها را خاموش سازد، بلکه بیشتر آنرا خل خواهد زد و اعتراضات وسیعتری به راه خواهد افتاد. ایرانی ها به بسته شدن تلویزیون امروز بیشتر تشجیع شده و اینک برای خود اجازه می دهند که نه تنها افغان ها را به دار بزنند، بلکه از دادن اجساد شان به افغان ها نیز ابا ورزند و با زبان بیزبانی بگویند که ما این طور در خود افغانستان نیز، از صلاحیت و اقتدار بر خوردار هستیم، لذا دست تان خلاص!! در افغانستانی که امروز افغان ها به اندازهٔ مورچه یی اهمیت ندارد و هرکسی دلش خواست، قتل و کشتار می کند، پس ایرانی ها چه باکی از کشتن افغان ها در زندان های شان دارند. پاسداران ایرانی چند روز قبل در حالی یک افغان را در مرز نیمروز کشتند و د وتای دیگر را زخمی کردند که حتا یکبار هم صدای نکشیده و بی اینکه بپرسند، آنها کی هستند، هر سه تن را به گلوله بستند. بعد جسد کشته شده گان به مقام های نیمروز تحویل داده شد و زخمی ها در شفاخانهٔ نیمروز بستری شدند. رژیم ایران که هرگز نمی خواهد با تمام جنایاتش بر ضد افغان ها کسی از لام تا کام چیزی بگوید، اینک با انتقادات افغان ها سخت وحشی شده و تا جایی که به اجساد افغان ها هم توهین و تحقیر روا می دارد و این را نمی داند که ملت افغانستان فقط چند فرد لمیده در ارگ نیستند که با تمام تحقیر و اعدام افغان ها بازهم با گرفتن امتیازات مادی خاصی، پروای هیچ چیز را نداشته، بازهم از دوستی میان افغانستان و ایران حرف بزنند و روزگاری این زخم های کاشته شده از سوی ایرانی ها مناسبات این دوکشور را بسیار تیره و تار خواهد کرد. این روز گار به شدت ناهنجار و اقبال خفته یی افغان های بیچاره است که از یکسو نیروهای خارجی در افغانستان به راکت و بم به کشتار افغان ها می پردازند، از سوی دیگر، طالبان والقاعده بدون کوچکترین مکث بی هیچ پروایی، در عملیات های انتحاری و انفجاری خون افغان ها را می ریزند و اینک در کنار این همه، ایرانی ها حلقه های دار را برای جوانان افغان، آماده می سازند، تا جان ۳۰۰۰ تن آنان را بگیرند و آیا روزگار به این گونه در طول تاریخ بر افغان ها رفته است که حال بی آنکه جرمی داشته باشند، خون می دهند و سران دولت افغانستان نیز، از روابط دوستانه و حسن برادری با قاتلان ملت شان حرف می زنند. افغان ها در صورتی که سکوت کنند و یا اعتراض نمایند، در سیاست دولت ایران نسبت به اعدام افغان ها تغییری رونما نخواهد شد، لذا نباید در جای ساکت بنشینند و دست به اعتراض بر ضد این اعمال وحشیانه نزنند و رسانه ها ننویسند و نگویند و ذهنیت مردم را از این ص۳

کنوانسیون حقوق اطفال

لومړی ماده: هر څوک چې عمر یې له ۱۸ کلو کم وي، ماشوم دی.

مادهٔ اول: هر کسی سنش کمتر از ۱۸ سال باشد، طفل است.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې تنګه کوي. نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) فغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیري
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : نبي "پیاوری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمد"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنک، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل: erada.daily@yahoo.com

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mujib Rahman Amiri
Designer: Nabi "Paiwarry"
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com